

Pedagogisch beleidsplan peuterspeelzaal Fatima

Fatimaschool
Juni 2019

Vuurpijlstraat 27
3053 EZ Rotterdam

t. 010 – 4188 005

directie@fatimarvko.nl
www.fatimarvko.nl

Inhoudsopgave

Inleiding	4
1.Pedagogisch beleid	5
1.1. Algemeen doel	
1.2. Visie	
1.3. Belonen en corrigeren	
2.Plaatsing	7
2.1. Groepsindeling en personeel	
2.2. Informatiegesprek	
2.3. Opvangtijden	
2.4. Wennen	
2.5. Bringen en halen	
3.Werkwijze	11
3.1. De dagindeling	
3.2. Themagericht werken	
3.3. Het Piramideprogramma	
3.4. Uitstapjes	
3.5. Milieu en natuur	
3.6. Bijzondere gelegenheden	
3.7. Verschonen, toiletgang en zindelijk worden	
4.Eten en drinken	18
4.1. Eten en drinken	
4.2. Dieet, allergie, andere culturen	
4.3. Trakteren	
5.Ouders/ verzorgers	19
5.1. Individuele contacten	
5.2. Schriftelijke informatie	
5.3. Oudercommissie	
5.4. Ouderbijeenkomsten	
5.5. Klachtenprocedure	
5.6. Financiële bijdrage ouders/ verzorgers	
6.Ruimte en indeling	22
6.1. Binnenruimten	
6.2. Buitenruimten	

7.Veiligheid en gezondheid	23
7.1. Veiligheid	
7.2. Gezondheid	
8.Ontwikkelingsgebieden en kwaliteitszorg.....	26
8.1. Inleiding en uitgangspunten	
8.2. Ontwikkelvolgmodel volgens Memelink (OVM)	
8.3. Kwaliteitszorg	
8.4. Dossiervormig en kindgegevens	
9.Ontwikkelingsgebieden en kwaliteitszorg.....	32

Inleiding

Peuterspeelzaal Fatima is een onderdeel van de Fatimaschool en behoort tot de Rotterdamse Vereniging van Katholiek Onderwijs (RVKO). We onderschrijven de levensbeschouwelijke benadering.

Als directie en pedagogisch medewerksters van peuterspeelzaal 'Fatima' willen we kwalitatief goede opvang bieden. Dit betekent dat we eisen stellen aan het pedagogisch en didactisch beleid en de uitvoering daarvan. Dit doen we door kritisch te blijven kijken naar ons eigen pedagogisch en didactisch handelen. Het is noodzakelijk om vanuit een onderbouwvisie op de ontwikkeling van kinderen, de rol van de peuterspeelzaal te bepalen. Deze visie wordt verwoord in het pedagogisch beleidsplan. Hierin komt tot uitdrukking hoe wij met kinderen omgaan, wat we doen en waarom wij dat zo doen. Het pedagogisch werkplan geeft op deze manier aan pedagogisch medewerksters en ouders een duidelijk beeld van de dagelijkse gang van zaken.

In dit plan wordt beschreven hoe wij werken aan de vier competenties, genoemd in de Wet Kinderopvang, namelijk de emotionele veiligheid, persoonlijke competentie, sociale competentie en de overdracht van waarden en normen. Daarnaast is ons algemeen beleid beschreven.

Het pedagogisch beleidsplan blijft in ontwikkeling. Een keer per jaar wordt het pedagogisch beleidsplan geëvalueerd: gebeurt er in de praktijk nog wel wat er is vastgelegd, wat wel, wat niet en waarom dan niet. Het beleidsplan wordt aangepast met de nieuwe afspraken, zodat de pedagogische kwaliteit gewaarborgd blijft.

Het pedagogisch werkplan is bestemd voor; bestuur, pedagogisch medewerksters, ouders c.q. verzorgers e.a. geïnteresseerden. Dit document mag zonder toestemming van de directie niet aan derden worden verstrekt.

Alle protocollen waarnaar verwezen wordt, liggen ter inzage.

Rotterdam, juni 2019

1. Pedagogisch beleid

1.1. Algemeen doel

Peuterspeelzaal Fatima wil gedurende twee of drie keer per week de mogelijkheid bieden aan peuters van 2 ½ tot 4 jaar om samen te spelen en te leren. Zodanig dat zij zich zo goed mogelijk op zowel sociaal-emotioneel als didactisch gebied kunnen ontwikkelen.

Anders gezegd:

Het bevorderen van de ontwikkeling van jonge kinderen, door hen in groepsverband samen te brengen in een daartoe ingerichte ruimte waar een voorschoolprogramma wordt gevolgd onder deskundige begeleiding.

De Fatima heeft voor het kalenderjaar 2018 voor het eerst VVE-subsidie aangevraagd en toegekend gekregen. Onze peuterspeelzaal sluit met haar werkwijze aan om kinderen op een speelse manier hun eventuele taalachterstand te laten inhalen. Het doel daarbij is om te voorkomen dat kinderen met een onderwijsachterstand blijven zitten. Per 1-1-2018 is de Fatima daarmee een officiële VVE-locatie geworden.

1.2. Visie

Het opvoedingsdoel is: vanuit vertrouwen kinderen de ruimte geven om te groeien.

Wij hebben vertrouwen in het vermogen van kinderen. Kinderen hebben vanaf de geboorte een innerlijke motivatie om te leren lopen, praten en contact te maken met anderen. Kinderen leren binnen hun eigen vermogen en tempo. Wat in potentie in een kind aanwezig is, wordt door ons gestimuleerd. Zo kan een kind uitgroeien tot wie hij is. Om dit te bereiken luisteren en kijken wij goed naar kinderen. Onze visie is dat wij aansluiten bij het kind en zijn mogelijkheden.

Ouders dragen de zorg voor de opvoeding van hun kind tijdelijk aan ons over. De pedagogisch medewerkers zijn zich bewust van hun verantwoordelijkheid en nemen deze taak met veel plezier, positieve energie en deskundigheid op zich. Zij werken vanuit de vier pedagogische basisdoelen. Deze doelen zijn gericht op het geven aan kinderen van:

1. een gevoel van emotionele veiligheid;
2. gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competentie;
3. gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competentie;
4. de kans om zich waarden en normen, 'onze cultuur', eigen te maken.

Ad. 1: wij willen kinderen begeleiden in een klimaat van (emotionele) veiligheid.

De basis van al het handelen moet het bieden van een gevoel van veiligheid zijn. Hierbij is een vertrouwensrelatie met de pedagogisch medewerkster onmisbaar. Vaste rituelen, ritme, en regels zorgen ervoor dat een kind zich zeker voelt. Vanuit een veilige basis durven én kunnen zij de wereld gaan ontdekken. Persoonlijk contact, een vertrouwde omgeving en de aanwezigheid van bekende groepsgenootjes dragen bij tot het verkrijgen van een veilig gevoel. Kinderen zullen vanuit dit veilige gevoel zich op allerlei ontwikkelingsgebieden meer ontwikkelen en de omgeving gaan verkennen.

Ad. 2: wij willen de kinderen helpen zichzelf te leren kennen, zelfstandig te worden en een positief zelfbeeld te hebben (persoonlijke competentie).

Elk kind is uniek en waardevol. Wij accepteren kinderen zoals ze zijn en hebben vertrouwen in het vermogen van kinderen. Het eigen en unieke ontwikkelingstempo is voor ons maatgevend in de begeleiding van de kinderen. Kinderen worden door ons in hun ontwikkeling gestimuleerd. Hiervoor gebruiken wij 'Piramide' en OVM (Ontwikkel VolgModel). Hiermee komen zowel de lichamelijke ontwikkeling, de verstandelijke ontwikkeling als de emotionele ontwikkeling aan bod.

Ad. 3: wij willen de kinderen ruimte bieden om sociale ervaringen op te doen, waardoor sociale vaardigheden verworven kunnen worden (sociale competentie).

Elk kind krijgt individuele zorg en aandacht. Daarnaast heeft ook de groep een belangrijke functie: elk kind maakt deel uit van de samenleving. Onze peuterspeelzaal is een samenleving in het klein, waar de kinderen kunnen oefenen. Wij stellen de kinderen in de gelegenheid om de wereld en de mensen om hen heen te ontdekken. Kinderen leren van én door elkaar. Het kennismaken met andere volwassenen en kinderen, het respecteren van anderen en het opkomen voor 'eigenbelang' zijn belangrijke waarden voor het samenzijn in een groep. In de groep worden deze vaardigheden gestimuleerd door bijvoorbeeld het elkaar helpen, speelgoed samen op te ruimen, het vieren van feestelijke gebeurtenissen en stilstaan bij verdrietige momenten.

Ad. 4: wij willen kinderen normen en waarden bijbrengen.

Wij vinden normen en waarden van groot belang. Het eigen maken van normen en waarden maakt deel uit van de morele ontwikkeling. Binnen (en buiten) de groep doen zich situaties voor waarvan op dit gebied veel leermomenten zijn (bijv. pijn en verdrietige situaties, ruzie, omgang met elkaar). Door de reacties van de pedagogisch medewerksters op dit soort situaties ervaart een kind wat goed is en wat niet. Het eigen gedrag van de pedagogisch medewerksters heeft hierin dus een belangrijke voorbeeldfunctie. Agressief gedrag (zowel verbaal als non-verbaal) keuren wij af. Zowel door de kinderen als door alle volwassenen, waarmee het kind te maken krijgt. Op onze peuterspeelzaal wordt gewerkt met de sociaal-emotionele methode 'De Vreedzame School'. De vier schoolregels, die zichtbaar in het gebouw hangen, gelden voor iedereen:

1. Iedereen is anders, dat is fijn; op school mag ik gewoon mijzelf zijn.
2. Ik ben zuinig met de spullen om mij heen, want die deel ik met iedereen.
3. Plezier maken is fijn, maar ook bij verdriet of pijn zal ik er voor je zijn.
4. Materialen die ik gebruik en deel, ruim ik op en laat ik heel.

1.3. Belonen en corrigeren

Kinderen worden op een positieve manier benaderd en worden door positieve aandacht tot het gewenste gedrag gestimuleerd. Wanneer een peuter toch negatief gedrag vertoont, wordt nagegaan wat de oorzaak van het gedrag zou kunnen zijn. Bijvoorbeeld zich niet lekker voelen, verveling, onzekerheid. We kunnen zo misschien de oorzaak van het gedrag wegnemen of hier rekening mee houden. Wanneer een peuter een waarschuwing krijgt, zal de pedagogisch medewerkster het kind op ooghoogte op een rustige, duidelijke manier aanspreken. Het gedrag van de peuter wordt benoemd. Soms wordt een kind even uit de situatie gehaald om rustig te worden.

Er wordt zo kort mogelijk aandacht besteed aan het negatieve gedrag. Tegelijkertijd wordt positief gedrag, door bijvoorbeeld een compliment, gestimuleerd.

2. Plaatsing

2.1. Groepsindeling en personeel

Peuterspeelzaal Fatima heeft twee vaste groepen van zestien kinderen. Deze twee vaste groepen bestaan enerzijds uit de groep maandag, dinsdag en donderdag kinderen en anderzijds uit de woensdag en vrijdag kinderen. Er is sprake van mentorgroepen die zijn verdeeld over deze twee groepen. De twee vaste pedagogisch medewerkers hebben ieder acht kinderen uit deze twee groepen onder hun beheer.

De indeling van de mentorgroepen wordt gedaan op basis van de binnenkomst van de peuters. Dit wordt inzichtelijk gemaakt op de absentielijsten door de eerste letter van de pedagogisch medewerker op de lijst te zetten voor de naam van de kinderen.

De mentor verzorgt de volgende zaken:

- De eerste kennismaking (de intake);
- Het eindgesprek (3 jaar en 9 maanden);
- Indien nodig de gesprekken met ouders en externen die tussendoor plaatsvinden bij eventuele bijzonderheden;
- Het observeren en invoeren van de gegevens in het programma OVM.

De pedagogisch medewerksters bespreken alle bijzonderheden betreffende een kind met elkaar.

Kinderen kunnen geplaatst worden vanaf twee jaar en zes maanden; soms is eerdere plaatsing mogelijk: de minimum leeftijd is dan twee jaar en drie maanden, omdat kinderen op die leeftijd beseffen, dat iemand die je niet ziet toch bestaat en ook weer terugkomt.

Ouders kunnen hun voorkeur aangeven: maandag-, dinsdag- en donderdagochtend of woensdag- en vrijdagochtend. Degene, die belast is met de administratie van de peuterspeelzaal, deelt de kinderen in, rekening houdend met de leeftijd en de dagen waar ruimte is voor een nieuwe peuter.

Peuters die niet direct geplaatst kunnen worden (vanwege de maximale groepsgrootte) worden op de wachtlijst geplaatst. Op het moment dat er een plaats beschikbaar komt, worden de ouders ingelicht en het kind uitgenodigd om op de peuterspeelzaal te komen 'spelen'.

De wachttijd kan sterk variëren, daar dit afhankelijk is van de hoeveelheid inschrijvingen. Op verzoek van de ouders kan er wel een indicatie gegeven worden.

Elke dag zijn er maximaal 16 peuters van twee jaar en drie maanden tot vier jaar en twee gediplomeerde (SPW-3 of hoger) pedagogisch medewerksters aanwezig. Zij zijn iedere ochtend werkzaam, zodat de kinderen altijd een vertrouwd gezicht zien. Zo kan er een goed contact met iedere peuter apart, maar ook met de hele groep worden opgebouwd.

Daar de peuterspeelzaal VVE gecertificeerd is, starten worden er ook peuters met een indicatie geplaatst. Hierdoor is de groepssamenstelling niet meer geheel hetzelfde, daar deze kinderen hierdoor in twee groepen geplaatst worden gezien de organisatie.

De Fatimaschool is een 'Erkend leerbedrijf' wat betekent dat mbo-studenten bij ons kunnen leren in de praktijk. Daarom kan er gedurende twee à drie ochtenden van de week een stagiaire aanwezig zijn van de SPW-opleiding Albeda College/ Zadkine College of Helpende Zorg en Welzijn van het Albeda College. Deze stagiaires lopen bij ons in principe een half jaar stage.

Van stagiaires verwachten we een gemotiveerde, positieve en actieve houding. Voor aanvang van de stage worden onze en hun verwachtingen besproken. Stagiaires ontvangen het stageprotocol en tekenen voor de afspraken en dat zij een VOG (speciaal bekeken op punt 84 en 86) op hun eerste stagedag kunnen overhandigen.

Blijkt gedurende de stage dat de stagiaire niet op zijn/ haar plek zit, dan kan in overleg (mentor/ directeur) met de stagebegeleider worden besloten dat de stagiaire een andere stageplek moet zoeken.

De stagiaires, maar dit geldt ook voor eventueel in te zetten vrijwilligers, worden niet als 'volwaardige medewerkers' ingezet, maar zijn ondersteunend aan de pedagogisch medewerkers en vallen als zodanig ook onder verantwoordelijkheid van hen. De stagiaires worden gedurende hun stage op de peuterspeelzaal begeleid door de pedagogisch medewerkers en het doel is hen op te leiden. De pedagogisch medewerkers zullen de stagiaires, evenals de vrijwilligers, taken opdragen. Dit zijn bijvoorbeeld ondersteunende taken als het helpen bij schoonmaken van het fruit, het verschonen van luiers, het opruimen van het lokaal. Tevens worden zij gevraagd te assisteren bij verschillende groepsactiviteiten. Beroepskrachten-in-opleiding en stagiaires worden bovenformatief ingezet, als extra ondersteuning van de pedagogisch medewerkers.

In geval van ziekte of andere noodsituaties waardoor een pedagogisch medewerker uitvalt, hebben we op school een aantal vaste invalkrachten die voor de peuters bekend zijn. De eerste opvang zal plaatsvinden door de directeur, adjunct- directeur of leerkracht met directietaken. Er wordt zo snel mogelijk een invalkracht benaderd.

De vaste invallers op de peutergroep beschikken over kennis en ervaring met peuters. Tevens is van de invalkrachten op locatie een passende peuterspeelzaal VOG aanwezig.

2.2. Informatiegesprek

De directeur, adjunct-directeur of leerkracht met directietaken heeft een informatiegesprek met de ouders. Tijdens dit gesprek wordt uitleg gegeven over de uitgangspunten van de peuterspeelzaal, de werkwijze en de dagelijkse gang van zaken.

Ouders vullen hierna een inschrijfformulier in. Dit formulier komt in de groepsmap, zodra het kind start en wordt in de peuterspeelzaal in een kast bewaard.

Ouders krijgen ca. zes weken voordat hun kind naar de peuterspeelzaal komt een uitnodiging, waarin staat wanneer hun kind welkom is.

2.3. Opvangtijden

De peuterspeelzaal is vijf dagdelen per week open namelijk:

- iedere ochtend van 8.30u tot 11.45u

De eindtijd is gelijk aan de eindtijd van de Fatimaschool met uitzondering van de woensdag. Tijdens de schoolvakanties en de studiedagen van de Fatimaschool is de peuterspeelzaal ook gesloten. Aan het begin van het schooljaar wordt een kalender uitgereikt, waarin de vakanties en studiedagen staan aangegeven.

2.4. Wennen

De eerste dag dat de peuter naar de speelzaal gaat, is een belangrijk moment in zijn/ haar leven. Vaak is de peuter nog nooit alleen zonder ouders of andere bekenden gebleven. Ook voor de ouders is het een moeilijk moment om hun kind bij anderen achter te laten.

De pedagogisch medewerkers bieden tijdens het wennen vertrouwen en ondersteuning aan het kind, zodat het zich veilig en vertrouwd gaat voelen in de groep.

Op de eerste dag worden de ouders samen met hun peuter om 10:00 uur uitgenodigd, zodat een pedagogisch medewerkster even de tijd heeft om de start op de peuterspeelzaal prettig te laten verlopen.

De ouders moeten zich echter niet laten verleiden om te lang te blijven, omdat het afscheid nemen dan alleen maar moeilijker wordt. Een kort, duidelijk afscheid geeft structuur, waardoor het kind sneller zal wennen.

Afhankelijk van de reactie van het kind worden er andere afspraken gemaakt omtrent het ophalen van het kind of tussentijds telefonisch contact. Het kind leert op deze manier dat ouders weggaan, maar ook terugkomen. Er kan in overleg met de ouders/ verzorgers worden afgesproken dat de peuter ook de eerstvolgende keer/ keren wat later start. De pedagogisch medewerkster begeleidt het kind in deze wenperiode en heeft hierover nauw contact met de ouder(s)/ verzorger(s). Over het algemeen went een kind snel en voelt zich dan ook prettig en veilig in de groep. In uitzonderlijke situaties is dit niet het geval. In overleg met ouders/ verzorgers wordt dan gezocht naar een passende oplossing om het wennen succesvol te laten verlopen. Zo passen de pedagogisch medewerkers ook het 'in drie stappen een veilig gevoel binnen de groep' toe:

1. bij de pedagogisch medewerkster op schoot;
2. de pedagogisch medewerkster blijft in de directe nabijheid van de (wennende) peuter;
3. de peuter beweegt zich vrij in het speellokaal.

2.5. Brengen en halen

De peuterspeelzaal is 's morgens geopend van 8:30 tot 11:45 uur. Iedere ochtend is er de zogenaamde inloop van 8:20 tot 8:30 uur. Ouders worden dan in de gelegenheid gesteld om even een boekje te lezen met hun kind of om samen met het klaargelegde materiaal te spelen. De overgang van huis van de peuterspeelzaal verloopt op deze manier zo soepel mogelijk.

Op de breng- en haalmomenten kan belangrijke of leuke informatie over het kind door de pedagogisch medewerkers en de ouders worden uitgewisseld. Tijdens de brengmomenten kunnen ouders belangrijke informatie over hun kind vertellen aan de pedagogisch medewerkster.

Op het moment dat ouders hun kind komen halen, geven de pedagogisch medewerkers belangrijke informatie over het kind.

Daar deze contactmomenten kort zijn, is het altijd mogelijk een afspraak te maken met de pedagogisch medewerkster, zodat op een rustiger moment uitgebreider overlegd kan worden.

De ouders worden verzocht de kinderen op tijd te halen en te brengen. Dit is van belang om de genoemde dagindeling te kunnen volgen en zodoende te zorgen voor rust en regelmaat. Het is heel storend voor de groep als kinderen te laat op de speelzaal komen en de kinderen zijn heel verdrietig als ze te laat worden opgehaald. Ze worden in onzekerheid gebracht of ze wel worden opgehaald hetgeen het vertrouwen in de ouders aantast.

Aan de ouders wordt gevraagd de pedagogisch medewerkster te informeren als het kind door iemand anders wordt opgehaald dan gebruikelijk. Mocht er een voor de pedagogisch medewerkers onbekend persoon een peuter ophalen, nemen zij contact op met de ouders.

Worden peuters door hun broer of zus, die op de basisschool zitten, opgehaald dan willen we hiervoor schriftelijk toestemming van ouders.

Het is voor de pedagogisch medewerkers prettig geïnformeerd te worden als een kind een keer niet komt of het eerder wordt opgehaald voor een doktersbezoek, zodat de pedagogisch medewerkers hier rekening mee kunnen houden. Om deze reden worden ouders verzocht om dit door te geven aan de pedagogisch medewerkster. Dit kan ook telefonisch of per e-mail. Indien de ouders hun kind drie keer te laat hebben gebracht, volgt een gesprek met de pedagogisch medewerkster.

Er wordt een absentielijst bijgehouden. Als het kind een paar keer niet is geweest, wordt er contact opgenomen met de ouders.

3. Werkwijze

3.1. De dagindeling

Op peuterspeelzaal 'Fatima' vinden we het belangrijk dat kinderen regelmaat in dagindeling ervaren. Regelmaat geeft veiligheid voor kinderen. Daarom hanteren de pedagogisch medewerkers een vaste dagindeling. Bij de dagindeling wordt rekening gehouden met afwisseling tussen activiteiten en een rustmoment. De dagindeling wordt voor de kinderen visueel gemaakt m.b.v. pictogrammen.

Inloop

Wanneer de peuters binnenkomen, is er in de inlooptijd gelegenheid om met hun vader of moeder een boekje te lezen in de kring of samen met klaargelegd materiaal aan de slag te gaan.

Om 8.30 uur gaan de ouders weg en blijven de kinderen in de kring.

Kringactiviteit

In de kring worden de namen opgenoemd en gekeken wie er eventueel niet is. Dan wordt de dag begonnen met een versje/ liedje vanuit de katholieke identiteit. Er worden begrippen besproken en verduidelijkt vanuit het Piramideprogramma.

Vrij spelen en/of knutselen

Er is een breed aanbod van spel- en ontwikkelingsmateriaal waarbij verschillende ontwikkelingsgebieden aan bod komen. Ook bij de creativiteit proberen we de peuter zoveel mogelijk verschillende materialen en technieken aan te bieden, zodat zij kunnen kleuren, verven, prikken, plakken, kleien of scheuren. Gedurende een project of thema hebben we zoveel mogelijk een gevarieerd programma, zodat al deze technieken of een deel ervan aan bod komen. Daarnaast worden de hoeken voorzien van nieuwe, uitdagende materialen, passend bij het project of thema.

Fruit eten en drinken

Om 10.00 uur wordt door middel van een liedje aangegeven dat het opruimtijd is. Er wordt dan van de peuters verwacht dat zij zoveel mogelijk helpen bij het opruimen van alle materialen en speelgoed en mogen dan in een kring gaan zitten. Er wordt gezamenlijk gedronken en fruit gegeten.

Buiten spelen

Aan het eind van de ochtend gaan we met de peuters bij goed weer buitenspelen op het peuterplein. Ze kunnen hier heerlijk met elkaar rennen, springen, in het speelhuisje spelen. Bij slecht weer zetten we de kasten en meubels aan de kant en spelen we in het lokaal. Er wordt zoveel mogelijk buiten gespeeld. Mocht dit door weersomstandigheden niet kunnen, dan maken we ook wel eens gebruik van de speelzaal. In deze speelzaal kunnen de peuters klimmen en klauteren, fietsen of spelen met een bal. We zorgen ervoor dat er tijdens het spelen in de speelzaal een ruimte is waar kinderen, die dat willen, rustig kunnen spelen. De bewegingsvormen tijdens het buitenspelen, in de vrijgemaakte ruimte in het speellokaal of in het speellokaal stimuleren de grove motoriek.

Afsluiting

De peuters mogen, samen met de pedagogisch medewerkster, om de beurt de deur openen en de papa's en mama's naar binnen vragen.

Oudergesprek, overleg, voorbereiding

Na 11:45u is er gelegenheid voor een oudergesprek (op uitnodiging van de pedagogische medewerkster of op verzoek van de ouder). De pedagogisch medewerkers evalueren de ochtend en bereiden eventueel activiteiten voor de volgende ochtend voor.

In het dagritme zijn vaste activiteiten opgenomen, zoals een kringactiviteit en samen eten en drinken. Daarnaast is er veel ruimte voor de peuters om zelf te spelen. Het is niet nodig, en zelfs niet goed, om kinderen bezig te houden. Zij moeten ook leren zichzelf te vermaken.

3.2. Themagericht werken

Naast een herkenbare dagindeling en vaste activiteiten is kenmerkend binnen onze peuterspeelzaal dat wij thematisch werken. Dat wil zeggen dat wij om de zes tot acht weken een ander thema centraal hebben staan binnen de groep. Deze manier van werken is zeer effectief bij het jonge kind, omdat het kinderen de mogelijkheid biedt om gedurende een langere periode als het ware te worden ondergedompeld in een thema. De Fatimaschool wil hierbij recht doen aan het specifieke karakter en manier van leren van het jonge kind.

De (kring)activiteiten, spelmateriaal, boeken en een aantal hoeken worden afgestemd op het gekozen thema. De verschillende materialen worden per thema bewaard in een kast in de peuterspeelzaal. Ook de creatieve activiteiten zijn afgestemd op het thema. In kleine groepjes worden o.l.v. een van de pedagogisch medewerksters gewerkt, geknutseld, getekend of geverfd.

De pedagogisch medewerkers hebben daarbij de taak om de kinderen gedurende het thema goed te observeren en op basis van deze observaties de kinderen waar nodig te ondersteunen, uit te dagen en nieuwe elementen toe te voegen. We hanteren hierbij zoveel mogelijk de thema's die voor de groepen 1 en 2 ook gelden en gebruiken de VVE-methodiek Piramide als basis. Waar mogelijk wordt steeds met groep 1 en 2 afgestemd om een doorgaande lijn in thema's creëren. Waar wij afwijken van een Piramidethema, bieden wij het thema wel altijd volgens de principes van Piramide aan. De methode Piramide is terug te vinden in onze peuterspeelzaal.

De uitkomsten van de observaties die wij doen op basis van het OVM bepalen voor een groot gedeelte welke keuzes wij maken bij de concrete invulling van het thema (opbrengstgericht werken). Een aantal voorbeelden maakt dit duidelijk:

blijkt er in een groep uit de observaties dat er een groepje kinderen is dat al voorloopt in de ontwikkeling en dus extra uitdagingen nodig heeft, dan kiezen we bewust en beredeneerd voor activiteiten en materialen die deze uitdagingen bieden;

is er sprake van een flinke instroom van jonge kinderen in een groep, dan bieden wij extra activiteiten en materialen die specifiek passend zijn bij het extra jonge kind.

De thema's werken wij uit in een themaplan. In dit themaplan is zichtbaar aan welke doelen er tijdens het thema wordt gewerkt, welke activiteiten we aanbieden en hoe wij de speelleeromgeving zo rijk mogelijk proberen in te richten rondom het thema. Ook wordt duidelijk in het themaplan welke kinderen extra ondersteuning of juist extra uitdaging nodig hebben en hoe wij dit dan tijdens het thema aanbieden. Gedurende het thema controleren wij regelmatig of we nog op de goede weg zitten met het thema of dat er bijgestuurd moet worden. Na afloop van het thema nemen we ruimschoots de tijd om het thema te evalueren op vragen zoals: hebben we bereikt wat we wilden bereiken met het thema (waarom wel/niet), welke kinderen waren opvallend en waarom, waar en voor wie moeten we tijdens het volgende thema extra aandacht hebben?

3.3. Het Piramideprogramma

Piramide is het VVE-programma dat we binnen onze peuterspeelzaal gebruiken. Piramide stimuleert kinderen in hun ontwikkeling door een combinatie van spelen, werken en leren. Zoals hiervoor besproken, wordt er gewerkt aan de hand van thema's. Hierin wordt ook gebruik gemaakt van de methode Piramide. Voorbeelden hiervan zijn de woordwolk, en het principe oriënteren, demonstreren, verbreden en verdiepen. Daarnaast worden uit de Piramidemethode liedjes, boeken en spelsuggesties gebruikt. De thema's die gebruikt worden op school worden gekoppeld aan thema's uit het Piramideprogramma voor het aanleren van verschillende vaardigheden.

Het Piramideprogramma is een totaal concept. Alle aspecten van opvoeding en onderwijs aan jonge kinderen zijn er in opgenomen, van sociaal-emotionele ontwikkeling tot creatieve ontwikkeling en cognitieve ontwikkeling, in totaal acht ontwikkelingsgebieden. Het concept beperkt zich niet tot de peuterspeelzaal, maar vormt voor een groot deel een geheel met de eerste twee groepen van de basisschool.

Het jaar begint met een welkomprogramma om ieder kind veiligheid te bieden, om een goede structuur te bieden en om regels en rituelen expliciet te leren. Een goede pedagogische ondergrond in het begin gelegd geeft ieder kind zekerheid en duidelijkheid en voorkomt veel overbodige organisatie. In het Piramideprogramma gaan we niet alleen uit van het eigen initiatief van de kinderen. De pedagogisch medewerkers dragen ook ideeën en doelen aan om kinderen in hun ontwikkeling te stimuleren. Zij brengen de wereld van buiten de groep in. Dat gebeurt in de vorm van projecten.

In ieder project staat een ontwikkelingsgebied centraal. Alle andere ontwikkelingsgebieden werken ondersteunend. Op deze manier komen in de loop van de jaren alle belangrijke ontwikkelingsdoelen aan bod, geordend in een jaarprogramma. Daar er op de Fatimaschool wordt gewerkt met het OVM, laten we de projecten hierbij zoveel mogelijk aansluiten.

Binnen ieder project wordt niet gestreefd naar veelheid, maar naar kwaliteit en diepgang, zodat er netwerken van begrippen ontstaan die gemakkelijker kunnen beklijven.

Van meet af aan worden de kinderen gevolgd. Dat gebeurt door observaties en door het invullen van de ontwikkelingsgebieden van OVM. Op grond hiervan nemen de pedagogisch medewerkers beslissingen.

Kinderen wordt het gevoel gegeven dat ze dingen weten en kunnen dan actief meedoen in de groep. Vooral voor allochtone kinderen is deze begripsvorming van belang.

De ouderbetrokkenheid krijgt op verschillende manieren aandacht. Het eigen kind is voor iedere ouder een belangrijke motivatie om de relatie met de peuterspeelzaal te onderhouden. Door de steeds terugkerende projecten worden ouders bij het spel en werk van hun kind betrokken.

Het Piramideprogramma heeft vier hoekstenen, ook wel de vier basisconcepten genoemd:

1. psychologische nabijheid;
2. psychologische afstand;
3. initiatief van het kind;
4. initiatief van de pedagogisch medewerkster.

Psychologische nabijheid is een fundamentele behoefte van ieder kind. Het is het gevoel beschermd te worden, een gevoel van veiligheid en geborgenheid. Dat kan heel concreet en fysiek zijn, bijvoorbeeld een peuter die in de armen van de pedagogisch medewerkster voelt dat het veilig is.

Psychologisch is het gevoel van nabijheid, als het kind zich veilig voelt, ondanks het feit dat de pedagogisch medewerkster met een ander kind bezig is. Het kind heeft dan geleerd dat de pedagogisch medewerkster beschikbaar is als dat nodig is. De nabijheid is niet meer fysiek, maar psychisch geworden. Later mondt dit soort gevoel uit in vertrouwen in anderen en vertrouwen in zichzelf.

De pedagogisch medewerkster zorgt voor een goede gehechtheidrelatie door te zorgen voor

- een veilige omgeving,
- een regelmatige emotionele ondersteuning,
- aanmoediging,
- zich te onthouden van negatieve uitingen.

De pedagogisch medewerkster toont respect voor de autonomie van het kind, voor zijn initiatieven, zijn eigen manier van handelen. De pedagogisch medewerkster stelt grenzen en brengt structuur aan in het handelen van het kind. De pedagogisch medewerkster geeft kinderen een op hun ontwikkeling afgestemde uitleg.

Psychologische afstand is de vaardigheid om afstand te nemen van het eigen ik en van het direct hier-en-nu. Deze vaardigheid ontwikkelt zich door het maken van representaties. Een representatie is een beeld, een symbool of een woord waarmee iets uit de werkelijkheid wordt weergegeven. Het woord boom is een representatie van een echte boom, een plaatje van een boom eveneens of een pictogram van een boom. Dit zijn allemaal verschillende representaties van een verschillend abstractieniveau. Hoe abstracter, hoe groter de psychologische afstand tot de werkelijkheid. Dit geldt ook voor verschillende rollen en standpunten die een kind kan innemen. Het eigen egocentrische standpunt is zeer nabij. Het standpunt van een ander heeft een grotere psychologische afstand dan het eigen standpunt. Meerdere standpunten kunnen begrijpen, getuigt van een grotere psychologische afstand.

Deze theorie vertegenwoordigt een tweezijdig proces:

- kinderen moeten zo ver mogelijk gebracht worden in hun ontwikkeling, d.w.z. het ontwikkelen van een zo hoog mogelijk representatieniveau,
- de pedagogisch medewerkster moet zo dicht mogelijk bij het kind beginnen; concrete objecten en gebeurtenissen als uitgangspunt. Uitgaan van het niveau van ontwikkeling (het niveau waarop het kind staat) en het brengen tot het zover mogelijk weg is van het hier-en-nu, van de eigen omgeving en het eigen ik.

Wanneer we spreken over initiatieven bij het kind of bij de pedagogisch medewerkster doelen wij op de visies op ontwikkeling en onderwijs. De vraag is in hoever de ontwikkeling van jonge kinderen geoptimaliseerd kan worden door het initiatief van het kind: heeft het kind voldoende eigen cognitieve kracht om zich te ontwikkelen of is het initiatief van de pedagogisch medewerkster noodzakelijk om reeds verworven cultuur en kennis op de kinderen over te brengen. In het Piramideprogramma en bij het OVM wordt ervan uitgegaan dat beide benaderingen vruchtbaar zijn en dus geïntegreerd worden toegepast. Naarmate kinderen meer cognitieve kracht hebben of zelfsturing, zullen ze meer mogelijkheden hebben om zichzelf te ontwikkelen. Naarmate dat minder het geval is zal de pedagogisch medewerkster meer initiatief moeten nemen om het kind te stimuleren of zijn onderwijsproces te sturen.

Anderzijds is het onmogelijk voor het kind alle reeds verworven cultuur zelf te verwerven al was het alleen maar omdat het kind niet in staat is de buitenwereld in de groep te brengen of het verleden levend te maken. Hier is een belangrijke initiërende taak voor de pedagogisch medewerkster weggelegd.

Eigen keuze (spel van het kind) en keuzen van de pedagogisch medewerkster (voorbeeld geven, informatie, instructie e.d.) gaan hier hand in hand. Voor de pedagogisch medewerkers betekent dit het hanteren van een breed repertoire van onderwijsvaardigheden om eigen initiatieven van de kinderen te ondersteunen en te verrijken en zelf effectieve initiatieven te nemen om de ontwikkeling te stimuleren waar het kind onvoldoende ter beschikking heeft of waar het kind onvoldoende in staat is tot spel en zelfsturing. Hier heeft het kind de uitdrukkelijke steun van de pedagogisch medewerkster nodig.

Het Piramideprogramma speelt in op de verschillen en overeenkomsten tussen kinderen, in het bijzonder tussen Nederlandse en allochtone kinderen die onvoldoende de Nederlandse taal beheersen. Het programma biedt een afwisseling van vrije en gerichte activiteiten. In het vrije deel krijgt het kind het initiatief, in het gerichte deel neemt de pedagogisch medewerkster het initiatief. Het programma is een combinatie van spelen, werken en leren. Voor peuters ligt het accent op spelend leren.

Piramide is ontwikkelingsgericht waar mogelijk en programmagericht waar nodig. Het geeft de kinderen ruimte om zelfstandig te spelen, te werken en te leren. De pedagogisch medewerkster biedt de kinderen nieuwe impulsen en stimuleert de ontwikkeling in groepsexploraties, waarin thema's en onderwerpen samen worden onderzocht. Waarnemen, taal en denken spelen een belangrijke rol.

In verschillende stappen wordt tot een grotere diepgang gekomen. Dit betekent leren afstand nemen in het directe hier-en-nu. Die verschillende stappen zijn: oriënteren, demonstreren, verbreden en verdiepen.

Kinderen krijgen gerichte individuele hulp waar dat voor hun ontwikkeling nodig is. De hulp wordt steeds aan de hand van concreet materiaal gegeven, waarbij ook gebruik wordt gemaakt van hulpprogramma's.

Wat in de thema's en onderwerpen aan bod komt, wordt regelmatig herhaald op andere momenten. Herhaling is een belangrijk hulpmiddel om het geleerde te generaliseren.

3.4. Uitstapjes

Af en toe maken de peuters een uitstapje. Meestal staan de uitstapjes in het teken van het thema waar op dat moment mee gewerkt wordt. Zij gaan dan bijvoorbeeld een boodschap doen in de supermarkt, maken een wandeling in de directe omgeving of gaan op bezoek bij de kinderboerderij. Op het moment dat een uitstapje te voet niet haalbaar is voor de peuters, wordt het uitstapje zodanig georganiseerd, dat de ouder(s)/ verzorger(s) van de peuter hun kind zelf brengen en halen. De ouder(s)/ verzorger(s) worden tijdig geïnformeerd.

Daar waar de pedagogisch medewerkers met de peuters het terrein verlaten, treedt het vervoersprotocol in werking.

De activiteiten voor peuters vinden altijd plaats binnen de wijk waar de peuterspeelzaal gelegen is.

- de pedagogisch medewerkers bepalen per uitstapje hoeveel begeleiding nodig is,
- ouder(s)/ verzorger(s) geven middels een handtekening op een aftekenlijst toestemming voor het betreffende uitstapje,
- peuters geven de begeleider een hand,
- de pedagogisch medewerkers lopen zelf (met of zonder peuter aan de hand) vooraan en achteraan in de rij,

- op bepaalde logische punten: einde plein, begin/eind stoep, eind weg, oversteekplaats e.d. stoppen en kijken of de rij nog wel ordelijk en veilig is (de rij 'dikt dan in' en wordt zo minder lang, dus veiliger),
- oversteken:
 - a. eerst de groep bij elkaar op de stoep;
 - b. de pedagogisch medewerkster die vooraan loopt, geeft aan wanneer het veilig is om over te steken.

3.5. Milieu en natuur

Kinderen wordt geleerd de natuur te respecteren en tegelijkertijd de leuke dingen van de natuur te zien. Dit kan variëren van een bak met kikkervisjes tot het spelen met kastanjes.

Ook deze activiteiten zijn ingebed in de activiteiten die horen bij de methode 'Piramide'.

3.6. Bijzondere gelegenheden

Verjaardag kind

Wanneer een peuter zijn derde/ vierde verjaardag viert krijgt hij/ zij een feestmuts. De ouder(s)/ verzorger(s) van de jarige mag/ mogen op die dag aan het begin van de ochtend meedoen met de kring, waarin aansluitend de verjaardag wordt gevierd.

Bij de vierde verjaardag mogen de ouders/ verzorgers komen voor de 'diploma uitreiking'. Het kind krijgt een afstudeerhoed en een diploma waarop staat dat hij/ zij goed zijn/ haar best heeft gedaan en fijn heeft gespeeld.

Bij beide verjaardagen mag de jarige samen met een vriendje/ vriendinnetje op de tafel dansen bij het laatste lied.

Moederdag/Vaderdag

Voor Moederdag en Vaderdag proberen we elk jaar weer iets anders te bedenken. Voorop staat dat de peuters er zelf aan kunnen werken, dus niet dat het voor 80% kant en klaar werk is of dat het grootste deel door de pedagogisch medewerkers wordt gedaan. De werkjes worden altijd leuk ingepakt.

Jarig familielid/geboorte broertje/zusje

Wanneer de ouders/ verzorgers dat vragen, mag de peuter altijd iets voor een jarig familielid maken. Ook bij de geboorte van een broertje of zusje laten we de peuter iets maken. De peuter mag dit zelf kiezen.

Wij maken bij de geboorte van een broer of zus een feestmuts voor de peuter. Als één van de ouders 40 jaar wordt, maken de peuters ook een feestmuts voor die ouder.

Sinterklaas

Wanneer Sint in het land is, komen de sinterklaasverkleedkleden in het lokaal. Iets in de schoen en het bezoek van de strooipieten gaat in samenspraak met de Fatimabasischool. De ontvangst van Sint gebeurt ook samen met de groepen 1-8 van de Fatimaschool. Op 5 december is er een verkort programma voor alle peuters. Alle kinderen krijgen een cadeautje.

Kerstfeest

De kerstviering laten we rustig verlopen. We zetten twee weken voor kerst een boom in het lokaal. We maken dingen die met kerst te maken hebben en zingen kerstliedjes in de kring. Samen met de andere groepen van de Fatimaschool vieren wij elk jaar de kerstviering in de kerk.

De peuters houden net als de groepen 1-8 het kerstdiner in de peuterspeelzaal op de woensdagavond voor de kerstvakantie.

Paasontbijt

Bij het paasontbijt zijn alle peuters welkom. Er is die ochtend een verkort programma voor alle peuters.

Verdriet

Wanneer er iemand (of een dier) is overleden, wordt hier in de kring bij stilgestaan. De peuter mag als hij/ zij daar behoefte aan heeft samen met de pedagogisch medewerkster een werkje maken of eventueel een kaarsje branden.

3.7. Verschonen, toiletgang en zindelijk worden

Peuters, die een luier dragen, hebben één vast moment waarop ze gecontroleerd worden op een vieze luier en zo nodig verschoond. Natuurlijk wordt ook, als dit nodig is, tussentijds een luier verschoond. Ouders/ verzorgers geven een luier en doekjes mee in een tas.

Wanneer de ouders/ verzorgers van een peuter thuis met zindelijkheidsstraining bezig zijn, kan dit op de peuterspeelzaal worden voortgezet. Kinderen die zelf kunnen aangeven te moeten plassen, krijgen die ruimte.

Mocht er een 'ongelukje' gebeuren, dan is er in de verschoonruimte schone kleding aanwezig. Kinderen die zelf naar het toilet kunnen gaan, doen dit onder begeleiding van een van de pedagogisch medewerkers.

4. Eten en drinken

4.1. Eten en drinken

Op de peuterspeelzaal wordt er met elkaar iets gegeten en gedronken. Dit heeft meerdere functies. Behalve dat eten en drinken goed voor de ontwikkeling van het kind is, heeft het ook een sociale functie, een sfeerfunctie en zorgt het voor een moment van rust.

Aan ouders/ verzorgers wordt gevraagd voor hun kind een stuk fruit mee te geven; drinken verzorgt de peuterspeelzaal. Het fruit wordt schoongemaakt en op een schaal gelegd. De pedagogisch medewerkster loopt langs de kinderen die telkens een stukje fruit van de schaal mogen kiezen of de schaal staat in op een tafel in het midden van de kring.

De kinderen eten en drinken samen in de kring.

Kinderen wordt niet gedwongen hun eten en drinken op te maken; ze worden gestimuleerd. Bij zorgen omtrent de voeding zullen de ouder(s)/ verzorger(s) door de pedagogisch medewerkers worden ingelicht.

4.2. Dieet, allergie, andere culturen

De ouder(s)/ verzorger(s) is/ zijn verantwoordelijk om de medewerkers op de hoogte te stellen van bijzonderheden en wensen rondom de voeding van hun kind. Bijzonderheden zoals een allergie, dieet of wensen vanuit een geloofsovertuiging kan/ kunnen de ouder(s)/ verzorger(s) aangeven op het inschrijfformulier.

Als er kans is op een heftige allergische reactie op een voedingsmiddel, dan wordt door de ouder(s)/ verzorger(s) meegedeeld welke stappen in een dergelijke situatie genomen moeten worden. Daarnaast plaatsen de pedagogisch medewerkers een 'extra waarschuwing' op de kast met een foto, zodat iedere medewerker alert is bij het uitdelen van etenswaren.

Het eventueel gebruiken van een medicijn wordt genoteerd op het medicijnformulier (zie medicijnprotocol) en door de ouder(s)/ verzorger(s) ondertekend.

4.3. Trakteren

We geven de voorkeur aan een gezonde traktatie. De ouder(s)/ verzorger(s) kan/ kunnen altijd met de pedagogisch medewerkster overleggen over een geschikte traktatie. Bij traktaties die door de pedagogisch medewerkers worden verzorgd, wordt rekening gehouden met de wensen zoals hierboven beschreven.

5. Ouders/ verzorgers

Contact en openheid worden door ons gezien als zeer belangrijk voor de kwaliteit die wij bieden. Het contact met de ouder(s)/ verzorger(s) van de peuterspeelzaal is van groot belang. Ouder(s)/ verzorger(s) hebben de verantwoording van de opvoeding van hun kind(eren) gedurende de peuterspeelzaaltijd overgedragen aan de pedagogisch medewerksters. Onze doelen t.a.v. ouders/ verzorgers zijn:

- het opbouwen en onderhouden van een goed contact, waardoor er een vertrouwensrelatie ontstaat,
- het streven naar een zo goed mogelijke afstemming van de leefwereld thuis met die van de peuterspeelzaal,
- een goede informatieoverdracht van zowel de pedagogisch medewerksters als de ouder(s)/ verzorger(s) om het kind goed te begeleiden, waarbij de ouder(s)/ verzorger(s) achter de visie van de peuterspeelzaal staat/ staan,
- openstaan voor het wel en wee van de ouder(s)/ verzorger(s), daar dit ten goede komt aan de ontwikkeling van het kind.

Door een goede afstemming over en weer, zijn wij in staat om de kinderen beter te begrijpen en daardoor beter te begeleiden. Andersom krijgt/ krijgen de ouder(s)/ verzorger(s) een beeld van wat hun kind beleeft en hoe het zich gedraagt en ontwikkelt in een andere omgeving.

5.1. Individuele contacten

De individuele contacten tussen de ouder(s)/ verzorger(s) en een pedagogisch medewerkster vinden op de volgende momenten plaats:

- tijdens de intake worden de nodige basisgegevens uitgewisseld,
- bij de breng- en haalmomenten worden de dagelijkse dingen uitgewisseld,
- extra gesprekken op verzoek van de ouder(s)/ verzorger(s) of de pedagogisch medewerkster.

5.2. Schriftelijke informatie

De ouders ontvangen op de eerste dag dat hun kind de peuterspeelzaal bezoekt de schoolgids en schoolkalender van de Fatimaschool. Verdere informatie kunnen ouders/ verzorgers op de website vinden onder het kopje 'peuterspeelzaal'. Daarnaast kunnen ouders/ verzorgers zich op de website van de Fatimaschool inschrijven om de digitale nieuwsbrief de 'Trede' te ontvangen, de maandbrief van de Fatimaschool. Ook kunnen ouders/ verzorgers de schoolpraatapp installeren op hun telefoon; zo kunnen zij o.a. push-berichten ontvangen van de pedagogisch medewerksters. Er hangt een mededelingenbord waarop bijzonderheden aangegeven worden. Op de kast bij de ingang van de peuterspeelzaal liggen de notulen van de ouderraadvergaderingen en het verslag van het laatste inspectiebezoek ter inzage.

Op vijf verschillende ochtenden, verspreid over het jaar, worden de ouders/ verzorgers uitgenodigd voor het koffie-uurtje met de directie. De onderwerpen/ vragen die besproken zijn, worden zo nodig in de 'Trede' vermeld.

Verder is er voor iedere peuter een 'postvakje' waarin de spulletjes zitten die mee mogen naar huis.

5.3. Oudercommissie

Peuterspeelzaal 'Fatima' heeft een oudercommissie, bestaande uit twee ouders. Drie maal per jaar wordt er vergaderd, samen met een pedagogisch medewerkster, over zaken aangaande de peuterspeelzaal. Een directielid kan voor iedere vergadering uitgenodigd worden.

Zie voor verdere informatie het reglement van de oudercommissie; dit is een apart document.

Op het mededelingenbord staat aangegeven welke twee ouders de peuterspeelzaal in de ouderraad vertegenwoordigen.

5.4. Ouderbijeenkomsten

Op peuterspeelzaal 'Fatima' worden jaarlijks verschillende activiteiten en ouderbijeenkomsten georganiseerd. Dit kan variëren van een informatieavond aan het begin van het schooljaar, de uitnodiging voor het koffie-uurtje met de directie tot het vieren van Sinterklaas of Kerstmis.

Hierover worden ouders via een informatiebrief, de 'Trede' of middels een aankondiging op de deur van de peuterspeelzaal op de hoogte gebracht.

5.5. Klachtenprocedure

Elk schoolbestuur is wettelijk verplicht een algemene klachtenregeling op te stellen. Het schoolbestuur waar onze peuterspeelzaal deel van uitmaakt, de RVKO, heeft één klachtenregeling voor alle scholen en peuterspeelzalen. Deze is te vinden op de website van de RVKO:

<https://www.rvko.nl/Over-ons/Onderwijs-en-kwaliteit/Regelingen-documenten-downloads>

Voor ouders, verzorgers, leerlingen, personeel en een ieder die deel uitmaakt van de schoolgemeenschap, bestaat de mogelijkheid een klacht in te dienen. Deze kan betrekking hebben op gedragingen en beslissingen van het personeel en bevoegd gezag of het nalaten daarvan en ook op gedragingen van anderen die deel uitmaken van de gemeenschap.

De meeste klachten over de dagelijkse gang van zaken in de school zullen in onderling overleg tussen ouders/ verzorgers, leerlingen, personeel, schoolleiding en/of clusterdirecteur op een juiste wijze worden afgehandeld. Indien dat echter, gelet op de aard van de klacht, niet mogelijk is of indien de behandeling niet naar tevredenheid heeft plaatsgevonden, kan men in contact treden met de vertrouwenspersoon van het bestuur. Dat kan direct, maar ook met behulp van de contactpersoon van onze school.

De vertrouwenspersoon:

- gaat na of door bemiddeling een oplossing kan worden bereikt;
- gaat na of de gebeurtenis aanleiding geeft tot het indienen van een klacht bij het bevoegd gezag of bij de regionale Klachtencommissie Katholiek Onderwijs;
- verwijst de klager, indien noodzakelijk, naar gespecialiseerde instanties;
- begeleidt de klager desgewenst bij de verdere procedure.

De contactpersoon op de Fatimaschool is: Mw. Els Demand, leerkracht groep 1-2 Leeuwen
De vertrouwenspersonen van de RVKO zijn: Dhr. mr. G.F. Veldkamp, jurist RVKO, tel.: 010-45375056

Contactadres vertrouwenspersonen:
Bestuursbureau RVKO
T.a.v. vertrouwenspersoon klachtenregeling
Postbus 4250
3006 AG Rotterdam

De RVKO is aangesloten bij:
De klachtencommissie voor het Katholiek Onderwijs
Postbus 82324
2508 EH Den Haag

Voor vragen over de aanmelding van klachten kunt u te allen tijde terecht bij de ambtelijk secretaris van de (onafhankelijke) Klachtencommissie:
mevrouw mr. A.R. ten Berge
tel. 070-356 81 14

Vertrouwensinspecteurs

Ouders/ verzorgers, leerlingen, leerkrachten, pedagogisch medewerkers, directies en besturen kunnen de vertrouwensinspecteur benaderen wanneer zich in of rond de school problemen voordoen op het gebied van:

- seksuele intimidatie en seksueel misbruik;
- lichamelijk geweld;
- grove pesterijen;
- extremisme en radicalisering.

Ernstige klachten die vallen binnen deze categorieën kunnen voorgelegd worden aan de vertrouwensinspecteur. Deze zal adviseren en informeren. Centraal meldpunt vertrouwensinspecteurs: telefoon 0900 -1113111.

5.6. Financiële bijdrage ouders/ verzorgers

Vanaf 1 januari 2018 is de harmonisatie van kinderdagverblijven en peuterspeelzalen in werking getreden. Ouders die recht hebben op kinderopvangtoeslag betalen per 1 januari 2018 het bruto tarief en ontvangen hierover de kinderopvangtoeslag (KOT) via de belasting vooraf terug. Om de kinderopvangtoeslag aan te kunnen vragen, is het LRKP-nummer van onze peuterspeelzaal nodig. Dit is: 128972762. De maandelijkse ouderbijdrage die ouders uiteindelijk betalen, is het verschil tussen het betaalde bedrag en de terugontvangen kinderopvangtoeslag.

Ouders die **geen** recht hebben op kinderopvangtoeslag betalen een netto ouderbijdrage per maand. Deze ouderbijdrage is inkomensafhankelijk en gekoppeld aan de kosten voor ouders die kinderopvangtoeslag aanvragen, zodat eenzelfde bedrag voor de peuterspeelzaal betaald wordt. Dit geldt voor twee dagdelen.

Als ouders een indicatie hebben gekregen voor hun kind, heeft het kind per 1 januari 2019 het recht om 16 uur naar de peuterspeelzaal te komen. Voor peuterspeelzaal Fatima betekent dit vijf dagdelen per week. Drie dagdelen worden door de gemeente gesubsidieerd.

6. Ruimte en indeling

6.1. Binnenruimten

De groepsruimte is zodanig ingericht dat de kinderen op een veilige manier kunnen spelen en ontdekken, maar ook om hen uit te dagen tot spel. De indeling van de ruimte biedt de kinderen de mogelijkheid zelf keuzes te maken.

De verschillende hoeken geven de peuter rust en duidelijkheid. Zo kunnen de peuters in de huishoek de volwassen wereld imiteren en bepaalde gevoelens uiten. Ze kunnen zich bepaalde vaardigheden eigen maken (poppen aan- en uitkleden). In de bouwhoek staan kratjes met verschillende constructiematerialen. Bij spelen met het constructiemateriaal oefent de peuter de fijne motoriek. Ook worden fantasie en verstandelijke ontwikkeling gestimuleerd. De open puzzelkast geeft de peuter de mogelijkheid zelf te kiezen. Dit bevordert de zelfstandigheid. De puzzels en spelletjes worden aan tafel gedaan.

Het verbod heeft ook een vaste plaats in het lokaal. De kinderen kunnen daar, in overleg met de pedagogisch medewerkster, verven.

Daarnaast hebben we een gesloten kast, waarin potten klei, plakwerkjes, papier, kleurpotloden en wasco staan, die de kinderen kunnen gebruiken. Dit wordt door de pedagogisch medewerkers gepakt, wanneer de kinderen hierom vragen.

De materialen in de hoeken kunnen afgestemd worden op de verschillende thema's.

We proberen met de indeling en materialen in de hoeken de peuter uit te dagen tot zelfstandigheid en exploratie.

6.2. Buitenruimten

We vinden het belangrijk dat de peuters veel buiten spelen. Eén keer per dagdeel gaan de kinderen minimaal drie kwartier naar buiten. De buitenruimte is afgescheiden van de speelplaats van de kinderen van de basisschool, zodat zij veilig en rustig kunnen spelen. Op hun speelplaats hebben zij de keuze uit verschillende materialen en speelmogelijkheden. Er staat een klim- klauter- glijhuisje. Daarnaast zijn er volop fietsjes aanwezig, maar ook verschillend ander klein materiaal, zoals bijvoorbeeld klossen.

Een paar keer per jaar spelen de peuters samen met de kleuters buiten op het kleuterplein (in de winterdag kan dit, i.v.m. het weer/ de temperatuur iets vaker voorkomen).

7. Veiligheid en gezondheid

7.1. Veiligheid

We volgen de veiligheidseisen van de GGD. Dit betekent o.a.:

1. Risico-inventarisatie:

Een jaarlijkse controle van ruimten en speelmateriaal. Mocht tussentijds niet aan de veiligheidseisen worden voldaan, dan verhelpen we dit zo snel mogelijk.

De documenten behorende bij deze inventarisatie liggen ter inzage.

2. Ontruimingsplan:

De peuterspeelzaal heeft een (brand)ontruimingsplan. Deze hangt zichtbaar, naast de deur, in de groep. Het plan is bekend bij degene die werkzaam zijn in de groep. Er vinden jaarlijks twee ontruimingsoefeningen plaats. Deze kunnen leiden tot een bijstelling van het plan.

3. BHV-er:

Op de peuterspeelzaal en op de school zijn voldoende BHV-ers aanwezig, die in het bezit zijn van een diploma Bedrijfshulpverlening. Elk jaar gaan de BHV-ers op herhalingscursus, zodat zij op de hoogte blijven van ontwikkelingen op dit gebied.

4. Veiligheidseisen:

De peuterspeelzaal voldoet aan de veiligheidseisen van de Gemeentelijke Gezondheids Dienst. De G.G.D. controleert jaarlijks of daadwerkelijk aan de veiligheidseisen wordt voldaan, zo zijn bijv. de verwarmingen afgeschermd.

5. Veiligheidsmanagement:

Eenmaal per jaar wordt de risico-inventarisatie 'veiligheidsmanagement' ingevuld en wordt n.a.v. de inventarisatie een actieplan geschreven/ bijgesteld.

6. Vier-ogen principe:

Binnen onze peuterspeelzaal hebben we de nodige maatregelen getroffen in verband met het vier-ogenprincipe. Alle pedagogisch medewerkers, stagiaires en vrijwilligers zijn in het bezit van een Verklaring Omtrent Gedrag met de volgende screeningsprofielen:

86 Kinderopvang;

84 Belast zijn met de zorg voor minderjarigen.

Ook de leerkrachten van de aangrenzende kleuterklas (zij delen de gang en de toiletruimte met de peuterspeelzaal: directe omgeving van de peuters) zijn in het bezit van een goedgekeurde VOG. Dit geldt ook voor directieleden, de intern begeleider, conciërges en alle mensen die toegang hebben tot de administratie van de peuterspeelzaal en de schoolmaatschappelijk werkster die voor observaties bij de peuterspeelzaal komt kijken.

Nieuwe pedagogisch medewerkers, stagiaires en vrijwilligers kunnen hun werkzaamheden pas beginnen als hun VOG op locatie aanwezig is. De VOG mag op dat moment niet ouder zijn dan twee maanden. Een ieder schrijft zich in het 'personenregister kinderopvang' en de medewerkers worden daarbij tevens gekoppeld aan de RVKO en voortdurend gescreend.

Op de peuterspeelzaal is het op elk moment mogelijk dat er een andere volwassene mee kan kijken of mee kan luisteren. Op onze locatie gaan we als volgt om met het vier-ogenprincipe:

- Er staan twee pedagogisch medewerkers op de groep;
- De peuterspeelzaal is voorzien van zoveel ramen, dat er vanaf iedere hoek meegekeken kan worden: de grote raampartijen grenzen aan de (openbare) speelpleinen, waar tijdens de openingstijden van de peuterspeelzaal met grote regelmaat groepen 1-2 buiten spelen, waarbij toezicht wordt gehouden door de groepsleerkrachten, die bij de peuterspeelzaal binnen kunnen kijken. Ook passerende voetgangers kunnen in het speellokaal kijken. Vanaf de gang is er zicht in het speellokaal door het raam in de deur en een raam in de gang. Ook op de toiletruimte is zicht middels een raam bij groep 1-2, zodat de betreffende leerkracht ziet wat er gebeurt in deze ruimte;
- De gehele dag hebben de directieleden en de medewerkers van de administratie toegang tot de groepen voor overdracht van informatie. Regelmatig worden ook rondleidingen gegeven waarbij de peuterspeelzaal door geïnteresseerde ouders bezocht wordt. De verschoonruimtes en toiletruimtes voor de kinderen zijn zichtbaar (ramen) en benaderbaar voor meerdere medewerkers (denk hierbij aan bijvoorbeeld de conciërge die koffie en thee brengt of de administratie die een absentie komt melden). Ook tijdens het buitenspelen wordt gezorgd voor voldoende (toe)zicht op elkaar. Door de spijlen van de hekken blijft het (toe)zicht optimaal;
- We hanteren binnen de peuterspeelzaal een open communicatie en aanspreekcultuur. In geval van onjuist omgaan met kinderen, ouders of medewerkers onder elkaar, spreken we elkaar hier op aan.

Bovenstaande omgang betreffende het vier-ogen principe is binnen de ouderraad besproken. Zij is van mening dat de peuterspeelzaal voldoende invulling geeft aan het vier-ogen principe.

7.2. Gezondheid

Inzake de gezondheid van de peuters hebben wij de volgende afspraken:

1. EHBO:

Er is een EHBO-doos op de groep aanwezig. Deze wordt regelmatig door de ARBO-coördinator gecontroleerd en eventueel aangevuld.

2. Meubilair:

De peuterspeelzaal is uitgerust met ergonomisch verantwoord meubilair dat voldoet aan de huidige ARBO wetgeving.

3. Medicijngebruik:

Het is de verantwoordelijkheid van ouders/ verzorgers eventueel medicijngebruik aan de pedagogisch medewerksters te melden. Moet een peuter ook tijdens de bezoeken aan de peuterspeelzaal medicatie gebruiken, dan wordt de manier waarop door ouders/ verzorgers met de pedagogisch medewerksters besproken. Ouders lezen het medicijnprotocol, vullen een medicijnformulier in en ondertekenen dit. De medicijnen worden in een afsluitbaar (medicijn)kistje bewaard.

Het medicijnprotocol ligt ter inzage.

4. Richtlijnen voor omgaan met besmettelijke (kinder)ziektes:

De pedagogisch medewerksters maken gebruik van de website van de GGD, daar hierop de informatie m.b.t. besmettelijke ziektes up-to-date is. Wij hebben telefonisch contact met de GGD in geval van signalen dat er meer dan twee kinderen bijvoorbeeld besmet zijn met krentenbaard. Zo

kunnen we m.b.v. informatie verdere besmetting wellicht voorkomen.

5. Omgaan met zieke kinderen:

Aan ouders wordt gevraagd zieke kinderen of kinderen die een besmettingsgevaar voor anderen kunnen zijn (bijvoorbeeld bij krentenbaard, ontstoken ogen of diarree) niet naar de peuterspeelzaal te brengen.

Enerzijds omdat er te weinig tijd is om het zieke kind te verzorgen en om het welbevinden van het kind zelf (zieke peuters zijn toch het liefst thuis), anderzijds omdat in geval van een besmettelijke ziekte het kind de andere kinderen en de pedagogisch medewerksters kan besmetten. In geval van ziekte wordt de ouders gevraagd dit wel altijd aan de pedagogisch medewerksters te melden.

Informatie, welke ook van belang is voor andere ouders, wordt op het mededelingenbord genoteerd. Zo kunnen alle ouders hierop alert zijn bij hun eigen kind.

Wordt een peuter ziek tijdens hun bezoek aan de peuterspeelzaal, dan neemt de pedagogisch medewerkster contact op met de ouders.

6. Vermoeden van kindermishandeling

Bij vermoeden van kindermishandeling wordt gehandeld volgens het handelingsprotocol Kindermishandeling en Huiselijk geweld. De pedagogisch medewerkers hebben de handleiding en meldcode gelezen, zodat zij weten hoe ze moeten handelen bij vermoeden van kindermishandeling. Dit document bevindt zich in de rode map in de peuterspeelzaal. De pedagogisch medewerkers hebben de online cursus van de Augeo Academie gevolgd.

7. Hygiëne

Een goede hygiëne wordt als zeer belangrijk geacht. Iedere dag wordt het lokaal geveegd en gedweild, en worden de tafels en commode schoongemaakt. Wekelijks de (speelgoed)kasten. Regelmatig krijgen ook de diverse speelhoeken en de speelmaterialen een schoonmaakbeurt. Dagelijks worden de handdoeken, theedoeken enz. verschoond.

8. Eenmaal per jaar wordt de risico-inventarisatie 'gezondheid' afgenomen en wordt n.a.v. de inventarisatie een actieplan geschreven/ bijgesteld.

8. Ontwikkelingsgebieden en kwaliteitszorg

8.1. Inleiding en uitgangspunten

Onze peuterspeelzaal werkt nauw samen met basisschool 'Fatima'. In overleg met de groepen 1-2 werkt de peuterspeelzaal met thema's, waarbij de methode 'Piramide' als bronnen-/ ideeënboek wordt gebruikt en worden de peuters op ontwikkelingsgebieden gevolgd met behulp van het OntwikkelVolgModel (OVM).

Handleidingen en materialen zijn op de peuterspeelzaal aanwezig en worden gebruikt. In dit onderdeel van het beleidsplan wordt de zorg op de peuterspeelzaal beschreven. De zorg is er om te waarborgen dat **alle** peuters op didactisch en pedagogisch gebied de aandacht en de zorg krijgen die zij verdienen.

Uitgangspunten

De peuterspeelzaal wil zoveel mogelijk tegemoet komen aan de ontwikkelingsbehoefte van elke kind. Dit betekent dat we de kinderen observeren en in moeten kunnen spelen op de, zowel didactische als pedagogische, hulpvragen van onze peuters. Dit doen wij door te werken met OVM. De pedagogisch medewerkers hebben hiervoor de cursus gevolgd.

1. Lichamelijke ontwikkeling

In de peuterleeftijd ontwikkelt het lichaam zich snel. Kleine kinderen hebben een sterke bewegingsdrang en een drang om hun motorische mogelijkheden uit te buiten en hun fysieke grenzen te verleggen. De peuter ontdekt zijn eigen lichaam en zijn grenzen. Evenwicht, behendigheid en lichaamsbeheersing vergroten zijn zelfvertrouwen. In de inrichting van het lokaal richten we ons dan ook op het stimuleren van de ontwikkeling van de grove en fijne motoriek. Beide nemen een belangrijke plaats in. Het accent valt vooral op de grove motoriek, we stimuleren de kinderen o.a. te lopen, te rennen en te springen.

Aan de bewegingsdrang van peuters kan tegemoet worden gekomen door gelegenheid te geven om te fietsen en worden er in de kring bewegingsliedjes of –spelletjes gedaan.

De grove motoriek wordt eveneens gestimuleerd in de constructiehoek waar groot constructiemateriaal een plaats heeft.

De fijne motoriek kunnen we ontwikkelen door bijvoorbeeld knopen dicht te laten maken, te tekenen, te knippen. Aan de groepstafel en in de kunsthoek kunnen allerlei fijn motorische activiteiten plaatsvinden, zoals spelen met diverse materialen (puzzels, kralen, kleurpotloden) en gebruik maken van diverse technieken. De peuter oefent hiermee de kleine bewegingen van handen en vingers (oog-handcoördinatie). Dit is ook van belang voor zijn verstandelijke ontwikkeling.

2. Cognitieve ontwikkeling

In de cognitieve ontwikkeling spelen handelen en taal een sterke rol. Het ordenen van de wereld is een van de belangrijkste facetten van deze denkontwikkeling. Het kind leert dat de ruimte en de materialen op verschillende manieren bekeken kunnen worden. Ze leren afstand te nemen van de in het oog springende kenmerken van materialen en leren ermee te manipuleren en probleempjes op te lossen. Van blokken kunnen kinderen een huis maken, maar ze kunnen de verschillende vormen ook vergelijken, tellen, sorteren, of er een mooie rij van maken. Daarom moeten we de

kinderen een omgeving aanbieden waarin zij worden uitgedaagd ontdekkingen te doen en bepaalde principes te leren hanteren. Een geordende omgeving helpt het kind bij dit leerproces. Ordenen speelt een belangrijke rol in de hoeken waar het aankomt op passen en meten, zoals de bouwhoek. Blokken in diverse vormen en maten geven veel mogelijkheden tot gevarieerde ordenactiviteiten. De kinderen leren zo spelend vorm, aantal en afmetingen kennen en er handelend mee omgaan.

Op de groepstafel bieden we de kinderen de mogelijkheid diverse ordenactiviteiten uit te voeren. In de winkel kunnen allerlei materialen geordend worden uitgesteld. Met behulp van een weegschaal en 'geld' kan spelenderwijs gewogen en geteld worden.

Ook in de huishoek wordt de denkontwikkeling gestimuleerd. Door het spelen van complexe rollen en het onderhandelen hierover, wordt het creatief denkproces sterk aangesproken.

In de thema projectboeken van Piramide komen diverse ordenactiviteiten aan bod.

3. Taalontwikkeling

De taalontwikkeling neemt een centrale plaats in. Niet alleen als bijdrage aan de totale ontwikkeling, maar ook als communicatiemiddel en als middel om te leren. De hele dag wordt het kind ondergedompeld in een talige omgeving, echter veel kinderen hebben hier onvoldoende profijt van. Daarom willen we aan taalontwikkeling speciale aandacht besteden in hoeken en andere plaatsen in het lokaal.

De taalontwikkeling wordt bij uitstek gestimuleerd in de taalhoek. Vooral prentenboeken krijgen een plaats in deze hoek. Peuters zitten graag 'te lezen' op een lekkere zachte bank.

De communicatie moet speciaal worden uitgelokt door het creëren van plaatsen waar gecommuniceerd moet worden om te kunnen spelen. In de huishoek wordt veel gepraat naar aanleiding van de daar aanwezige materialen en het doen alsof-spel dat met de materialen gespeeld wordt. Als er veel diversiteit is aan materialen, is er ook meer om over te praten. Communicatiemiddelen zoals een telefoon zijn hierbij heel belangrijke taaluitlokkers.

Taalontwikkeling wordt sterk gestimuleerd door taal vergezeld te laten gaan van bewegen. Ook bij het spelen met diverse soorten poppen (denk aan handpoppen) wordt taal gestimuleerd en door zich te verplaatsen in de persoon van de pop kunnen bovendien allerlei gevoelens worden verwerkt.

Op de groepstafel kan ontwikkelingsmateriaal worden neergezet dat tot doel heeft de communicatie te bevorderen.

De taalontwikkeling wordt verder gestimuleerd door actief naar de peuters te luisteren. Wij proberen duidelijk en met korte zinnen tegen de peuters te praten. We lezen boeken, we zingen veel liedjes, we doen fantasiespelletjes en houden kringgesprekken. Als we werken met een thema, wordt het Piramideprogramma gebruikt als bron en richten we ons daaromheen op allerlei activiteiten. We benoemen zoveel mogelijk en maken het visueel (bijv. tunnel maken van Duplo, de trein gaat eronder door, door de tunnel heen en komt er aan de andere kant weer uit). Ook herhalen we veel. Zo komen er elke ochtend vaste liedjes (het goedmorgenlied) en versjes terug (het eetliedje). Wanneer peuters fouten maken, zeggen de pedagogisch medewerkers zelf het woord of de zin goed.

4. Sociale en emotionele ontwikkeling

Het spelen, samen delen, omgaan met eigen gevoelens, rekening houden met gevoelens van anderen en zich aan de regels houden, valt voor een peuter niet altijd mee. Ze vinden het namelijk leuk als een andere peuter of de pedagogisch medewerkster reageert. Peuters hebben net ontdekt dat ze zelf reacties kunnen veroorzaken en experimenteren daar graag mee. Wij proberen zoveel mogelijk te laten zien wat hun gedrag soms veroorzaakt door “ik-boodschappen” te geven (bijv: “Ik vind het fijn dat je me helpt, dan zijn we sneller klaar”). De peuters krijgen op de speelzaal gelegenheid contacten te leggen met andere peuters en met de pedagogisch medewerkers.

De sociale vaardigheden tussen de peuters onderling worden ook versterkt door:

- spelen in de huishoek (met materialen gericht op het samenspel en met elkaar leren van sociale rollen),
- samenspelen met éénsoortig materiaal,
- lezen van boekjes die over alledaagse dingen en specifieke situaties gaan,
- samen opruimen,
- kringgesprekjes en kringspelletjes,
- gezelschapsspelletjes (omgaan met eigen en andermans gevoelens, zoals winnen en verliezen).

Wij proberen de peuters te leren om te gaan met positieve en negatieve gevoelens.

Gevoelens leren tonen, herkennen en verwoorden is niet gemakkelijk. Wij helpen de peuter hierbij door op de volgende punten te letten:

- de peuter in zijn gevoelens te respecteren (“Ik snap dat je boos bent dat mama weggaat”);
- de peuters naar elkaar proberen te laten luisteren;
- de peuter zijn emoties te laten uiten;
- samen met de peuter de emotie te benoemen.

We werken met de sociaal-emotionele methode ‘De Vreedzame School’.

5. Ontwikkeling van de zelfredzaamheid

Wij stimuleren zelfstandig gedrag bij peuters. De inrichting van de peuterspeelzaal is erop gericht, de kinderen zelfstandig te laten kiezen waar ze mee willen spelen en dit ook weer zelf op te ruimen. We stimuleren de peuters om de dingen die ze zelf kunnen doen, zelf te laten doen. Ook wanneer peuters met elkaar een conflict hebben, grijpen we niet meteen in, maar kijken of ze er samen uitkomen. Pas wanneer dat niet lukt, grijpen de pedagogisch medewerkers in.

6. Oriëntatie op ruimte en tijd

Alle gebeurtenissen spelen zich af in ruimte en tijd. Door grip te krijgen op deze concepten breidt het kind zijn kennis van de wereld uit en het geeft hem houvast.

Een logische, geordende, overzichtelijke indeling van het lokaal geeft het kind optimale kansen zich in de ruimte te oriënteren. Wanneer het lokaal chaotisch ingericht is, voelen kinderen zich als een kat in een vreemd pakhuis, de ruimte blijft voor hen onbekend en onvoorspelbaar. Door ordening van de ruimte en het bieden van mogelijkheden om met deze ruimte te handelen, wordt de omgeving voorspelbaar en vervolgens hanteerbaar voor het kind, het leert zich letterlijk te oriënteren. Het oriënteren doe je aan objecten die een vaste en logische plaats hebben, een mat kan het maken van een kring voor kleine kinderen vereenvoudigen.

Peuters doen veel ruimtelijke ervaringen op in het lokaal en op de speelplaats. Het regelmatig gebruik van zowel groot als klein gymmateriaal is hierbij onontbeerlijk.

Oriënteren in de tijd is heel moeilijk, denk maar eens aan het verschil in tijdsbeleving wanneer de gebeurtenis leuk of juist vervelend is. Dit geldt in nog sterkere mate voor kinderen, omdat tijd een

weinig tastbaar of zichtbaar gegeven is. We moeten dus expliciet aandacht aan de tijd besteden om de oriëntatie erop te stimuleren. Dit doen we door tijd te koppelen aan gebeurtenissen of situaties, bijvoorbeeld aan jaargetijden of de tijd dat de kinderen naar huis gaan. Tijd kan ook zichtbaar gemaakt worden door dagritmekaarten, waarmee de volgorde aangegeven wordt van de gebeurtenissen op een dag. Dit wordt gedurende de dag herhaaldelijk besproken. De tijd wordt in de groep gehaald door het inrichten van de ontdekhoek en de aankleding van de ruimte.

8.2. Ontwikkelvolgmodel volgens Memelink (OVM)

Op dertien ontwikkelingsgebieden wordt de ontwikkeling van een peuter digitaal vastgelegd:

- 1.1 zelfbeleving
- 1.2 zelfstandigheid
- 1.5 relatie met kind
- 1.6 relatie met kinderen
- 2.1 spelontwikkeling
- 2.4 motivatie
- 2.5 taakgericht gedrag
- 3.1 grote motoriek
- 3.2 fijne motoriek
- 5.1 spraakontwikkeling (articulatie)
- 5.3 taalinhoud (woordenschat, semantiek, taalbegrip)
- 5.4 taalgebruik
- 8.1 gecijferdheid (tellen en ordenen)

Bij het werken met OVM is de pedagogisch medewerkster een heel belangrijke schakel. Zij is de eerst verantwoordelijke als het gaat om het signaleren van vragen of zorgen over het welbevinden van een peuter en/of de groep, of het niveau van hun functioneren.

Om dit goed uit te kunnen voeren, verwachten wij van onze pedagogisch medewerkers dat zij:

- zorg dragen voor een prettige sfeer, waarin aandacht is voor de individuele peuter en elke peuter zich geaccepteerd voelt,
- rekening houden met verschillen tussen het ontwikkelingsniveau van de peuters,
- inhoudelijke kennis hebben van de gebruikte methode,
- kennis hebben van de ontwikkelingslijnen.

Deze kennis kan worden verkregen door het lezen van vakliteratuur, het volgen van na- en bijscholing en er kan ter versterking van het handelen een beroep gedaan worden op collega's, de intern begeleider of externe hulp. Deze kennis en vaardigheden dragen bij tot een professionele houding die van iedere pedagogisch medewerkster verwacht mag worden.

Niet alleen de pedagogisch medewerkers, maar ook de ouders/ verzorgers hebben een grote rol in de zorg rondom hun kind. Zij kennen hun kind immers het beste. Mochten er zorgen zijn omtrent hun zoon/ dochter, dan worden ouders/ verzorgers in een zo vroeg mogelijk stadium betrokken bij het proces. Hun rol is voor ons een heel belangrijke. Wij hechten er dan ook aan de communicatie met ouders op gelijkwaardig niveau, transparant en helder te voeren. Bij elke actie vindt er afstemming met hen plaats.

In de groep werkt de pedagogisch medewerkster met een heterogene groep. Ondanks de verschillen tussen de peuters wordt begonnen met eenzelfde startsituatie, maar de pedagogisch

medewerkster moet hierbij wel variëren. Een driejarige peuter kan en weet nu eenmaal meer dan een tweejarige. De ene peuter kan bijvoorbeeld voor een moeilijker probleem gesteld worden dan de ander. Ook kunnen de peuters gebruiken maken van verschillend materiaal om tot een oplossing te komen. Er kan hierbij ook gebruik gemaakt worden van speel-werkmateriaal van groep 1. Verder vindt differentiatie plaats door de intensiteit van de begeleiding.

Wanneer wij het idee hebben dat er bij een peuter op één of meerdere ontwikkelingsgebieden iets aan de hand is, waar wij ons zorgen over maken of waarover we twijfelen, bespreken we dit eerst onderling. We observeren dit kind extra en leggen dit schriftelijk vast. Hierna bespreken we het met de ouders/ verzorgers en overleggen hoe we hiermee omgaan. Een verslag van dit gesprek wordt aan het dossier van het kind toegevoegd. De ouders/ verzorgers kunnen hulp inschakelen bij het consultatiebureau, dat een deskundige heeft. Ook kunnen wij een beroep doen op de intern begeleider en de schoolmaatschappelijk werkster van de Fatimabasischool. Aan de peuterspeelzaal is nu ook een VSMW'er verbonden.

Wij leggen geen contacten met externen of geven informatie zonder de ouders/ verzorgers hiervan op de hoogte te stellen.

8.3. Kwaliteitszorg

Voor de bepaling van de kwaliteit van ons handelen gebruiken we de volgende instrumenten en documenten:

- toetsgegevens van het kindvolgsysteem;
- inspectierapporten;
- eigen evaluatie, die we jaarlijks houden.

De kwaliteit van het handelen op de peuterspeelzaal wordt op de volgende manieren bewaakt:

- peuteroverlegmomenten: hierin worden zowel onderwijsinhoudelijke als organisatorische zaken besproken;
- observaties, waarvan de weerslag wordt vastgelegd in het kindvolgsysteem;
- regelmatig contact met ouders, zowel gepland als spontaan;
- functioneringsgesprekken, POPgesprekken, voortgangsgesprekken en beoordelingsgesprekken;
- groepsconsultaties.

We willen de kwaliteit van ons onderwijs en onze zorg steeds verbeteren. Dit doen wij door consultaties en een gericht nascholingsbeleid.

De uitkomsten vanuit het inspectiebezoek en onze eigen evaluaties worden opgenomen in ons meerjarenbeleidsplan.

8.4. Dossiervormig en kindgegevens

Van elke peuter wordt een dossier bijgehouden. Hierin zijn de volgende onderdelen terug te vinden:

- kindgegevens (inschrijfformulier)
- verslagen van besprekingen (in OVM)
- verslagen van gesprekken (in OVM)
- medicijnformulier (indien nodig)
- verslagen van logopedie, cesartherapie, VSMW (indien nodig)

Na het verlaten van de peuterspeelzaal gaat het dossier mee naar groep 1 of wordt het dossier nog vijf jaar bewaard. Daarna wordt het dossier vernietigd.

In principe kan elke ouder een gesprek aanvragen, waarin het dossier ingezien kan worden en informatie uitgewisseld wordt over de ontwikkeling het welbevinden van hun zoon/ dochter. In het geval dat het kind niet bij beide ouders woont, wordt in principe informatie verstrekt aan de ouder/ verzorger of instantie die de voogdij heeft en waarbij het kind woont.

De biologische ouder bij wie het kind niet woont, kan de peuterspeelzaal ook verzoeken een gesprek te hebben over zijn/ haar kind. Bedoelde ouder heeft geen recht op inzage in het leerlingendossier, dan na schriftelijke toestemming van de ouder die de voogdij heeft. Van gescheiden ouders wordt verwacht dat zij zelf de informatie onderling uitwisselen. Bij co-ouderschap bepalen de ouders onderling wie het aanspreekpunt is voor de peuterspeelzaal. Zij zorgen zelf voor onderlinge uitwisseling van gegevens.

De peuterspeelzaal waakt ervoor partij te worden in een eventueel echtscheidingsconflict en houdt zich aan de uitspraken van de rechter.

9. Ontwikkelingsgebieden en kwaliteitszorg

In dit meerjarenplan wordt kort beschreven wat onze doelen voor de komende jaren zijn. Aan het einde van elke 'schooljaar' wordt dit plan geëvalueerd en wordt gekeken welke doelen behaald zijn, waar nog verbeteringen nodig zijn en waar nog aan gewerkt moet worden (PDCA).

De uitkomsten van deze bespreking worden gebruikt om de doelen voor het volgend schooljaar vast te stellen en het meerjarenplan eventueel aan te passen.

Algemeen			
2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
Risico-inventarisatie m.vb.t. veiligheid en hygiëne helemaal doornemen en indien nodig het plan van aanpak bijstellen en acties uitvoeren	Risico-inventarisatie m.vb.t. veiligheid en hygiëne helemaal doornemen en indien nodig het plan van aanpak bijstellen en acties uitvoeren	Risico-inventarisatie m.vb.t. veiligheid en hygiëne helemaal doornemen en indien nodig het plan van aanpak bijstellen en acties uitvoeren	Risico-inventarisatie m.vb.t. veiligheid en hygiëne helemaal doornemen en indien nodig het plan van aanpak bijstellen en acties uitvoeren
Evaluëren pedagogisch en didactisch beleidsplan. Eventueel bijstellen en/ of aanvullen	Evaluëren pedagogisch en didactisch beleidsplan. Eventueel bijstellen en/ of aanvullen	Evaluëren pedagogisch en didactisch beleidsplan. Eventueel bijstellen en/ of aanvullen	Evaluëren pedagogisch en didactisch beleidsplan. Eventueel bijstellen en/ of aanvullen

Werken met 'Piramide'			
2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
Evaluëren of het aanbod van de gekozen thema's i.c.m. OVM bijdraagt aan een optimale ontwikkeling van de peuters. Jaarprogramma zo nodig bijstellen/ aanvullen.	Evaluëren of het aanbod van de gekozen thema's i.c.m. OVM bijdraagt aan een optimale ontwikkeling van de peuters. Jaarprogramma zo nodig bijstellen/ aanvullen.	Evaluëren of het aanbod van de gekozen thema's i.c.m. OVM bijdraagt aan een optimale ontwikkeling van de peuters. Jaarprogramma zo nodig bijstellen/ aanvullen.	Evaluëren of het aanbod van de gekozen thema's i.c.m. OVM bijdraagt aan een optimale ontwikkeling van de peuters. Jaarprogramma zo nodig bijstellen/ aanvullen.

Opleidingsplan pedagogisch medewerkers			
2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
De pedagogisch medewerkers volgen de scholing voor het integreren van 'De Vreedzame School'	De pedagogisch medewerkers volgen de scholing voor het integreren van 'De Vreedzame School'	De pedagogisch medewerkers borgen het werken met 'De Vreedzame School'	De pedagogisch medewerkers borgen het werken met 'De Vreedzame School'

De pedagogisch medewerkers hebben zich opgegeven voor cursus motorische ontwikkeling bij Ed Hijzen	De pedagogisch medewerkers hebben zich opgegeven voor 1 à 2 cursussen vanuit het jaarlijkse aanbod van de RVKO voor het jonge kind	De pedagogisch medewerkers hebben zich opgegeven voor 1 à 2 cursussen vanuit het jaarlijkse aanbod van de RVKO voor het jonge kind	De pedagogisch medewerkers hebben zich opgegeven voor 1 à 2 cursussen vanuit het jaarlijkse aanbod van de RVKO voor het jonge kind
De pedagogisch medewerkers hebben zich opgegeven voor de workshop motorische ontwikkeling bij Hanneke Poot			
De pedagogisch medewerkers volgen de scholing 'spelend leren' van Onderwijszaken			
De pedagogisch medewerkers hebben zich opgegeven voor de bijeenkomst over het verhogen van de ouderbetrokkenheid			
Een pedagogisch medewerkster volgt de herhalingscursus bedrijfshulpverlening (BHV).	Een pedagogisch medewerkster volgt de herhalingscursus bedrijfshulpverlening (BHV).	Een pedagogisch medewerkster volgt de herhalingscursus bedrijfshulpverlening (BHV).	Een pedagogisch medewerkster volgt de herhalingscursus bedrijfshulpverlening (BHV).
Een pedagogisch medewerkster volgt de herhalingscursus kinderEHBO.	Een pedagogisch medewerkster volgt de herhalingscursus kinderEHBO.	Een pedagogisch medewerkster volgt de herhalingscursus kinderEHBO.	Een pedagogisch medewerkster volgt de herhalingscursus kinderEHBO.

Contacten met ouders			
2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
Werkwijze ouderraad/ reglement evalueren en eventueel bijstellen/ aanvullen	Werkwijze ouderraad/ reglement evalueren en eventueel bijstellen/ aanvullen	Werkwijze ouderraad/ reglement evalueren en eventueel bijstellen/ aanvullen	Werkwijze ouderraad/ reglement evalueren en eventueel bijstellen/ aanvullen
Uitzetten INK (tevredenheids-	Realiseerbare uitkomsten INK	Uitzetten INK (tevredenheids-	Realiseerbare uitkomsten INK

peiling) onder de peuterouders	implementeren/ uitvoeren.	peiling) onder de peuterouders	implementeren/ uitvoeren.
Informatie voor ouder(s)/ verzorger(s) up-to-date houden	Informatie voor ouder(s)/ verzorger(s) up-to-date houden	Informatie voor ouder(s)/ verzorger(s) up-to-date houden	Informatie voor ouder(s)/ verzorger(s) up-to-date houden